

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo:

Za celo leto . K 10—
• pol leta . . . 5—
• četrt leta . . . 250

Za Ogrsko in inozemstvo:

Za celo leto . K 11—
• pol leta . . . 550

Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 20 v.

Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za 1/2 strani K 160—
• 1/2 . . . . . 80—
• 1/4 . . . . . 40—
• 1/8 . . . . . 20—
• 1/16 . . . . . 10—
• 1/32 . . . . . 5—
• 1/64 . . . . . 2—

Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 33.

V Ptuj, v nedeljo dne 18. avgusta 1918.

XIX. letnik.

Dne 17. avgusta obhaja naš presvitli cesar Karl I. v sredi velikanske orožne in politične borbe svoj slavni rojstni dan. Največje veselje, katero mu moramo v znak udanosti pripraviti, je, da se v tem dnevu dejanski spominjamo ranjenih vojakov, ki vsled zadobljenih ran in bolečin v bolnišnicah stokajo in tarnajo ter trpijo pomanjkanje na tem in onem. Spomnimo se jih torej, saj so tudi oni žrtvovali svojo vročo kri za nas in naših potomcev srečno bodočnost. Spomnimo se na tem cesarjevem dnevu tudi dejanski ubogih vdov in sirot naših za domovino padlih junakov, ki so pustili najdragocenejši zaklad, življenje, na oltarju avstrijske domovine. Da dostojanstveno obhajamo rojstni dan našega presvitlega cesarja Karla I., darujmo in žrtvuemo tudi mi na tem dnevu, da olajšamo bolečine ranjencem in trpljenje vdovam in sirotam.

Zgradba sirotišnice in vzgojevališča.

Nobeno zlato sveta ne poplača činov, ki so jih izvršili in dosegli naši hrabri vojaki na bojišču. Z udano hvaležnostjo se klanjamo žrtvam, ki so v neizprosnem boju za srečo in obstanek Avstrije žrtvovali svojo kri in vroča srca na oltarju domovine, zapustivši na domači grudi edino le žene in nepreskrbljene sirote, katere so nam poverili in priporočili v oskrbo. Sveta dolžnost nam je torej, jih sprejeti za svoje lastne, jih oskrbeti z vsem potrebnim ter iz njih napraviti vredne člane občinstva, da bodo enkrat izprevideli in spoznali, da nam je prelit kri za domovino padlih hrabrih vojakov in njih očetov segla globoko do srca, ker so se bojevali za nas vse in s tem za blagostan naše slavne Avstrije, na katero prežijo kakor krvoločni tigri sovražniki celega sveta.

Največji zaklad, katerega jim moremo iz hvaležnosti do njih očetov podariti, je njih lastna oskrba in vzgoja. Dolžni smo jim to storiti, kajti naše srce bije iz hvaležnosti do njih, ki so lastna kri in plemeniti značaji naših, za domovino padlih junakov.

Da se ta plemeniti in za uboge sirote občekoristi človekoljubni patrijotični namen čim bolj hitreje pospešuje, sestavi se je v to svrhu že pripravljali odbor, ki je izdal mestnim in okrajnim krogom prebivalstva sledeči oklic:

„S pripomočjo in podporo glavnega ter stolnega mesta Dunaj pripravljamo v obmestju Ptuj zgradbo velike sirotišnice in vzgojevališča za približno 500 otrok padlih vojakov iz političnega okraja in mesta Ptuj.

Tozadevna pripravljala dela za uresničenje te patrijotične in človekoljubne misli pozdravljajo vsi poklicani krogi kar najveseleje in so podjetju zagotovili največjo naklonjenost.

Za proizvodbo vseh tozadevnih poslov ustanovil se je poseben odbor.

Mesto Ptuj je posebno pripravno za tak zavod, kajti Ptuj ni samo šolsko mesto prve vrste, ampak je tudi z ozirom na klimatične okolnosti kar najprikladnejše. K temu pride še kot posebna prednost v mirovnem času obče znana cena življenska razmera.

Stavbeni stroški za to sirotišnico in vzgojevališče proračunili so se z veliko svoto in se bodo potrebni denarji v to svrhu po možnosti deloma podarili od mesta samega, kakor tudi od drugih nabranih skladov in od pojedinih višjih krogov in mest.

Izvanredno pa pospešuje postava z dne 16. februarja 1918, državnega zakonika št. 66, pričakovano požrtvovalnost vsakega pojedinega, ker oprostí od vojnega davka vse tiste zneske, ki so se dokazano tej vojni oskrbi, posebno pa naši sirotišnici in vzgojevališču v prid podali, ako isti v teku leta znesek 500 K prekoračijo in pri skupnem dohodku od več kakor 30.000 K najmanje 5 odstotkov dohodka dosežejo.

Na ta način se nudi vsakemu soustanovitelju prilika, prispevati zneske k zgradbi sirotišnice in vzgojevališča, ki kot neprispesvani vojnemu davku pripadajo.

Pripravljali odbor se obrača do Vašega blagorodja s pristrčno prošnjo, prispevati temu plemenitemu patrijotičnemu namenu primeren znesek iz vojnih dobičkov namesto vojno dobičnega davka; vsi tisti pa, ki nimajo nobenega vojnega dobička, naj darujejo prostovoljne zneske.

Darovani zneski se bodejo izkazali in se ne bo opustilo večja darila podati v Najvišjo priporočbo.

Za pripravljali odbor, okrajni glavar. „Ker so okolščine mesta in okraja Ptuj kar se tiče življenskih in klimatičnih razmer napram drugim okrajem res mnogo ugodnejše, se je po dolgem pretresovanju prišlo do sklepa, da sta mesto Ptuj in njegov okraj z 80 tisoč prebivalci najbolj pripravna, da se v njiju okrožju zgradi ta z najtoplejšo hvalo pozdravljeni vzgojevališčni dom ubogih sirot naših hrabrih vojakov, ki so žrtvovali svoj najdragocenejši zaklad, življenje, za domovino in cesarja.

Pospešujemo torej po vseh močeh to človekoljubno in patrijotično podjetje, da zamožemo podati sirotam istih, ki so se za nas tako junaško žrtvovali, dostojno vzgojo in srečno bodočnost, nakar nam hvaležnost domovine in priznanje splošnosti ne bode izostalo.

Avstrijsko uradno poročilo od četrta.

K.-B. Dunaj, 8. avgusta. Uradno se danes razglša:

Na italijanski fronti nobeni večji dogodki V Albaniji napadlo je bombno brodojve, sestojče iz zemljskih in pomorskih brodojvij italijansko letališče vzhodno Valone. Velik ogenj in dim dokazal je uspeh podjetja. Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrta.

K.-B. Berlin, 8. avgusta. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Obojestransko Lyse odbili smo angleške delne sunke. Severno Somme vodil je sovražnik ljute protinapade proti našim novim črtam obojestransko ceste Bray-Corbie; bili so odbiti. Ponoči časoma oživeča se artiljerijska delavnost in proizvedovalni boji. Zapadno Montdidiera izvojeval se je en delni napad Francozov.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Med Soissonsom in Reimsom oživel je ognjeni boj le mimogrede. Manjši infanterijski boji ob Aisne in Vesle in severno Reimsa.

Armadna skupina vojvode Albrechta. V Vogezih uspešni sunek v sovražne črte na Schratzmännlu.

Lajtnant baron v. Borigk izvojeval je svojo 20. zračno zmago.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 9. avgusta. Uradno se danes razglša:

Na italijanski fronti dosegel je artiljerijski boj v prostoru Sedmih občin posebno ljutost.

V Albaniji je bojvena delavnost ponehala.

Šef generalštaba.

Novi težki boji na zapadu.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 9. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Med Yser in Avre živahna ponočna artiljerijska delavnost. Južnozapadno Yperna in južno Lyse sledili so najmočnejšemu ognju sovražni delni napadi, ki so bili zavrnjeni. Ob Ancre in Avre napadel je sovražnik včeraj z močnimi silami. Od goste megle podpiran, je vdrl sovražnik s svojimi tanki v naše infanterijske in artiljerijske postojanke. Severno od Somme smo vrgli sovražnika s protisunkom iz naših postojank. Med Somme in Avro so ustavili naši protisunkovi sovražni naval vzhodno od črte Morcourt-Carbonnières-Caise-Fresnois-Contiere. Zgubili smo vjetnike in topove. Od vjetnikov, ki smo jih vjeli, smo zvedeli, da so poleg Angležev napadali tudi avstralski in kanadski pomožni kori ter Francozi.

Nad bojiščem smo sestrelili **30 sovražnih letal**. Lajtnant Loewenhardt izvojeval je svojo 49., 50. in 51., lajtnant Udet svojo 45., 46. in 47., lajtnant baron v. Richthofen svojo 33., 34. in 35., lajtnant Kroll svojo 31. in 32., oberlajtnant Billik svojo 29., lajtnant Koenneke svojo 23., 24. in 25., in lajtnant Auffarth svojo 20. zračno zmago.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Na pojedinih oddelkih ob Vesli oživela je artiljerijska delavnost. Uspešni delni boji obojestransko Braisne in v Champagni severovzhodno Souain-a.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 10. avgusta. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. Na benečanski gorski fronti prišlo je včeraj do večjih infanterijskih bojev. Med Canove in Schlagenom šle so v zgodnjih jutranjih urah zvezne čete po ogromnem ognjenem udarcu v gostih valovih k napadu. Sovražne naskočne kolone so bile povsod pod težkimi izgubami vržene. Kjer se jim je nimogredoč posrečilo v naše črte vdreti, vrgli smo jih v protisunku nazaj. Ravnotako so se izjalovili vsi poskusi sovražnika, razširiti se v pokrajini Asolona, na hrabrem odporu naših čet.

Na drugih delih fronte artiljerijski ogenj in praske prednjih straž.

Albanija. Nobeni posebni dogodki.
Šef generalštaba.

Bitka na zapadu se nadaljuje.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 10. avgusta. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Vrla delavnost sovražnika med Yser in Avre. Na mnogih mestih te fronte vodil je sovražnik sunke in delne napade, ki so bili pred našimi črtami in v bližinskem boju zavrjeni. Angleži in Francozi nadeljevali so včeraj pod vporabo močnih rezerv svoje napade na celej bojnej fronti med Ancere in Avre. Obojestransko Somme in okobalo ceste Foucaucourt-Villers-Bretouneux vrgli smo sovražnika s protisunkom nazaj. Doživel je težke izgube. V sredini bojišča zadobil je sovražnik čez Rozieres in Heingeist na ozemlju. Naši protinapadi postavili so ga severno od Lihonsa in vzhodno od črte Rozieres-Orvillers. V noči vzeli smo ob Avre in na Don-Bachu boreče se čete v zadajšnje črte od Montdidiera nazaj. Južnovzhodno nd Montdidiera odbili smo močen delni napad Francozov v naših postojankah.

Nad bojiščem sestrelili smo včeraj **32 sovražnih letal**. Lajtnant Loewenhardt izvojeval je svojo 52. in 53., lajtnant Udet svojo 46., 47. in 48., hauptman Berthold svojo 41. in 42., lajtnant baron v. Richthofen svojo 36. in 37., lajtnant Billik svojo 30. in 31., lajtnant Bolle svojo 29., lajtnant Koenneke svojo 26., 27. in 28., lajtnant Neumann svojo 20. zračno zmago.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Časovno oživeči ognjeni boj ob Aisne in Vesli.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Izjalovljeni napadi.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 11. avgusta. Uradno se danes razgaša:

Na visoki planoti Sedmih občin ponovile se ententne čete včeraj zjutraj so udarcu podobne napade. Bojišče razširilo se

je od Canove do prostora Col del Rosso. Sovražnik bil je po bridki borbi povsod nazaj vržen in si je stekel zelo težke izgube. Vjelo se je Angleže, Francoze in Italijane. Med hrabrini branitelji imajo posebni delež na tem uspehu ogrski regimenti 82, 101 in 138.

Drugače ni bilo na italijanski fronti in v Albanji nobenih pomembnih dogodkov.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 11. avgusta. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Med Yser in Ancere pojemala je včeraj povišana bojevna delavnost; proti večeru oživela je zopet večkrat. Močnejši sunki sovražnika so bili obojestransko Lyse zavrjeni.

Na bojni fronti je sovražnik svoje napade do Oise razširil. Med Ancro in Sommo so se pred našimi črtami zlomili. Do južno Somme ostala je sovražna infanterija po svojih neuspehih od dne 9. avgusta nedelavna. Močni delni napadi nasprotnika pri Rainecourtu in proti Lihonsu izjalovili so se v našem ognju in v protisunku. Glavna sila večrajšnjih napadov obrnjena je bila proti naši fronti med Lihonsom in Avri. Vzhodno od Rogieresa in obojestransko ceste Amiens-Roy odbili smo večkrat ponovljene sovražne napade. V premikajočem boju proti sovražni premoči in proti pritegnitvi množičnih oklopnih vozov je prišla tudi tukaj zopet neomahljiva napadalna moč naše infanterije popolnoma do veljave. Večkrat se je zlomil napad sovražnika že v ognju naše infanterije. Pred enim oddelkom divizije leži več kakor **40 sestreljenih oklopnih vozov**.

Med Avre in Oise zapričel je sovražnik po ljuti artiljerijski pripravi močne napade proti naši stari postojanki od Montdidiera do Autheuila. Včeraj od nas poročanih novih bojnih črt vzhodno od Montdidiera ni zamegel doseči. Naše zadnje čete sprejele so sovražnika v naših starih pozicijah z močnim ognjem in so se umaknile nato boreč se čez črte Laboissiere-Hainvillers-Riquebourg-Marest.

Zelo vrla letalna delavnost nad bojiščem. Sestrelili smo zopet **23 sovražnih letal** in en pritrjen balon. Lajtnant Kroll izvojeval je svojo 33., lajtnant Veltiens svojo 24. in 25., lajtnant Laumann svojo 21., 22. in 23., lajtnant Auffahrt svojo 21. zračno zmago.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Ob Vesli so bili napadi sovražnika med Fismes in Courlaudon zavrjeni.

V Champagni zapadno ceste Somme-Py-Sonain delni boji, v katerih smo napravili vjete.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Italijani mečejo bombe na bolnišnice.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 12. avgusta. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. Na italijanski fronti izostala so včeraj večja infanterijska podjetja. Tem živahnejši je bil na večih mestih artiljerijski boj in letalna delavnost. Italijansko brodivje napadlo je pri svojem poletu čez Feltre in Sedmih občin iz nizke višine daleč vidno zaznamovane poljske bolnišnice, pri čemur so bile bolne in za strežno službo nameščene osebe ubite.

Albanija. Nobeni posebni dogodki.
Šef generalštaba.

Nemški uspeh pri Amiensu.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 6. avgusta. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Med Yser in Ancere izjalovili so se večkratni delni sunki sovražnika. Severno Lyse odbili smo močen angleški napad.

Na bojni fronti vodil je sovražnik v našem jutru ljute napade severno Somme in med Sommo in Lihonsom. Bili so deloma s protisunkom zavrjeni. Pri bojih za Lihons vrinil je sovražnik čez kraj proti vzhodu. Naš protinapad vrgel ga je do severne črte in vzhodnega roba vasi zopet nazaj. Ljuti delni napadi med Lihonsom in Avro. — Južnozapadno od Chaulnesa napadli smo sovražnika in smo vzeli Hallu. Obojestransko ceste Amiens-Roy zavrjnili smo sovražne napade. Med Avre in Oise trajali so do teme mčni napadi sovražnika; izjalovili so se popolnoma. Posebno težke izgube doživel je Francoz pri Tilloy. Skozi v bližini pritegnjeno artiljerijo, kateri so sledili oklopni vozovi, poskušal je sovražnik tukaj predor napraviti. Infanterija in artiljerija jih je sestrelila pred našimi črtami.

Včeraj zjutraj je bilo **17 sovražnih letal** in 4 pritrjeni baloni sestreljeni. Lajtnant Udet izvojeval je svojo 49., 50. in 51., lajtnant baron v. Richthofen svojo 38., lajtnant Veltiens svojo 26., 27. in 28. zračno zmago.

V juliju je bilo na celej fronti **518 sovražnih letal**, 69 skozi naše odporne kanone in 36 pritrjenih balonov sestreljenih. Od teh je 239 letal v naši lasti. Ostali so padli onkraj nasprotnih črt vidno na zemljo. Mi smo izgubili v boju 129 letal in 63 pritrjenih balonov.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 13. avgusta. Uradno se danes razglša:

Na tirolski gorski fronti izvršile so naskočne patrolje strelskega polka št. 37 posrečeni, za nasprotnika izgubonosni napad na sovražne postojanke na Monte Cornu.

Trajajoči sovražni letalni napadi na Feltre zahtevajo med italijanskim prebivalstvom številne žrtve na mrtvih.

Na albanskem bojišču nič pomembnega.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 13. avgusta. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Južno-zapadno Yperna zgodaj zjutraj ljuti artiljerijski boj. Sovražni napadi v našem ognju niso prišli do razvitka. Južno od Merrisa se je večkrat angleške delne napade zavrnilo.

Južno Somme napadel je sovražnik popoldne na obeh straneh Rimske ceste Foncancourt-Villers-Bretouneux; bil je zavrjen. Severno ceste Amiens-Roy odbili smo proti večeru močne sovražne napade. Med Avre in Oise po dnevu ljuti boj z francoskimi divizijami. Močne sile napadle so v jutranji megli južno Avre, kakor med Tilloloy in severno od Elincourta. Zlomili so se pred našimi črtami. Na edinih mestih vrgli smo jih v protisunku nazaj. Med Tilloloy in Conny, zapadno in južnozapadno od Lassigny ponavljal je sovražnik svoje napade do večera. Iz Matz-doline prodirale so slabejše sile. Sovražnika smo odbili. Večkrat zadušili so se njegovi napadi že v našem skupnem artiljerijskem ognju.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Severno in vzhodno Fismesa imela so krajevna podjetja uspeh in so prinesla vjete.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Angleško-francoski poraz v Macedoniji.

K.-B. Sofia, 9. avgusta. Generalštabno poročilo od 8. avgusta: Vzhodno od Prepa-jezera so vdre naše napadalne čete kljub ljutemu sovražnemu protiodporu v francoske jarke južno od Peristera in pri Cervina-Steni, kjer so napravile vjete Francoze. Vzhodno od Vardarja poskusili so močni angleški oddelki dvakrat, dvigniti naše straže pri kraju Mačokovo. Sovražni monitorji obstreljevali so od Orphanozaliva brezuspešno naše pozicije ob izlivu Strume.

Laški letalci nad Dunajem.

K.-B. Dunaj, 9. avgusta. Danes opoldne med 9. in 10. uro je priletela od juga skupina italijanskih letalcev, kakih 7 ali 8 nad Dunaj. Krožili so v silni višini nad južnimi predmestji. Metali so listke veleizdajalske vsebine. Prebivalstvo ostalo je popolnoma mirno. Za obrambo ukrenilo se je vse potrebno.

K.-B. Dunaj, 9. avgusta. Na posameznih delih mesta so metali sovražni letalci letake veleizdajalske vsebine. Za listke so se Dunajčani kar pretepali, pozneje so jih prodajali po 2 kroni komad in nazadje celo po 40 kron.

Besedilo enega teh listkov, ki so jih metali italijanski letalci na Dunaj, se glasi:

„Spoznavajte Italijane! Če bi hoteli, bi lahko spustili na Vas nešteto bomb, toda mi vam prinašamo le pozdrave laške trobojnice.

Mi Italijani se ne vojskujemo z meščani, z ženami, starci in otroci. Mi se vojskujemo le z Vašo vlado, ki je sovražnica svobode, z Vašo vlado, ki vam ne more dati ne kruha, ne miru.

Dunajčanje! Pravijo, da ste inteligentni ljudje, toda odkar ste oblekli prusko obleko, ste postali pruski suroveži. Ali hočete vojsko nadaljevati? Z odločilno zmago je tako kakor z ukrajinskim kruhom: Pričakujete je, a umirate, predno pride! Premislite, meščani, kaj Vas čaka. Živela, svoboda, živela Italija, živela ententa!“

K.-B. Dunaj, 9. avgusta. Laški letalci so se vračali iz nad Dunaja v smeri proti Wiener-Neustadtu. Nad Steinfeldom je eno laško letalo padlo na tla in popolnoma zgorelo. Letalec-pilot je vjet.

Iz Verona na Dunaj v 2½ urah.

K.-B. Dunaj, 9. avgusta. Načrti, da se napade Dunaj z letali, so že precej stari. Eden izmed povzročiteljev takega načrta je zloglasni italijanski vojni hujskač pesnik Gabriel D'Annunzio, ki je izvedel že 4. septembra 1917 polet 9¼ ur nad 1000 km ob velikih atmosferskih ovirah. Polet je imel dokazati, da je mogoče Dunaj z letalom doseči in napasti. Tehnična možnost za podjetje na Dunaj je postala zadnji čas ugodnejša, ker se je Italijanom posrečilo konstruirati posebno naglo letalo, ki more že v povprečni hitrosti 200 km na uro premagati črto Verona-Dunaj v 2½ urah. Ker so namesto bomb vzeli zadosti bencina seboj, je bil mogoč večini teh letal tudi povratek. Ni izključeno, da bi se sovražni letalci ne pojavili zopet nad Dunajem.

* * *

Dunajčani imeli so torej nenavaden obisk, ki ni stremil za drugim kakor za tem, da bi se jih z veleizdajalskimi lističi laških letalcev nahujškalo proti naši zvesti zaveznic Nemčiji in proti lastni vladi. Ali varali so se pošteno. Zvestoba Avstrijcev in Dunajčanov do njih zaveznic Nemčije je prevelika, da bi se pustili od laškega efijalskega izdajalca zapeljati in da bi mu šli na limanice. Skupno z Nemčijo, ki nam je na vseh bojiščih priskočila zmagonosno na pomoč, hočemo izvojevati časten in trajen mir in končati to strašno svetovno vojno, ki so jo povzročili požrešni naši sovražniki, ki ne opustijo nobenega sredstva, bodisi isto še tako nizko in podlo, da bi zamogli zabiti zagozdo razdelji-

vosti med obe državi, ki sta za njiju obstanek zvezani, kakor ena, bodisi v veselih ali viharnih urah. Prebivalstvo monarhije je imelo sicer dovolj časa, da spozna fraze laškega časopisja. Tisti Lahi, ki so že s početka vojne metali bombe na otroke, žene in starčke v Gorici, Trstu, Ljubljani in drugod, hočejo sedaj tem prizanašati!? Vsi narodi monarhije poznajo izdajalske Italijane, ki sedaj navaljujejo nad nje z moralno ofenzivo. A doživeli bodo grozno razočaranje. Tudi propaganda, nas od naših zaveznikov oddvojiti, se jim nikdar ne bode posrečila. Italijani se posmejujejo brest-litovskemu miru. Kaj pa naj poročemo mi k miru, ki nam ga obeta Italija z lepimi besedami in ki nam hoče vzeti Trst in krasne južne pokrajine ter nas odriniti od Adrije? Dunajčani in vsi meščani bodo prenesli bombe in ravno tako junaško kakor prebivalstvo v mestih našega zaveznika Nemčije, ki tudi trpi pred letalci. Podli laški izdajalci nas vprašujejo, če hočemo vojsko nadaljevati? Odgovorili smo jim že davno: **Mi se samo branimo in odložili bomo orožje z Nemčijo vred šele takrat, ko nam bodo priznali pravico do obstoja in neoviranega kulturnega razvika.**

Vojna na morju.

Podli napad na avstrijsko bolniško ladjo.

Nečuvena kršitev mednarodnega prava.

K.-B. Dunaj, 8. avgusta. (Uradno). Ces. in kr. vojno ministerstvo mornarični oddelek poroča: Dne 6. avgusta predpoldan so napadli letalci z bombami bolniško ladjo „Baron Call“, ki je križarila zunaj pristanišča Durazza. Od 16. bomb je padlo 13 v neposredno bližino ladjo, toda k sreči je niso zadele. Istega dne popoldne pa je napadel bolniško ladjo s skoro 1000 bolniki na krovu med vožnjo proti severu na višini Dulcigno neki sovražni podmorski čoln s tremi torpedi. En torpedo je zadel ladjo, ne da bi eksplodiral, druga dva sta letala mimo.

Ces. in kr. vojno ministerstvo, mornarični oddelek, je ukrenil potrebne korake, da

protestira proti tej nečuveni kršitvi mednarodnega prava.

Nemški podmorski čolni potopili 3 velike parnike.

K.-B. Berlin, 8. avgusta. Uradno. Poveljnik nekega našega podmorskega čolna, kapitan-oberlajtnant v. Schrader, je poskušoval ob severni obali Irske močno zavarovani parnik „Justitia“ (32.000 brutto-register ton) z večimi torpedi ter je ladjo ostro zadel, da jo je končno naslednjega dne lahko potopil drugi podmorski čoln pod poveljstvom oberlajtnanta v. Euchschele, dasi je krilo „Justitia“ 18 rušilev in 17 ribiškkih parnikov. Radi slične konstrukcije smo mislili, da je to bivši nemški parnik „Vaterland.“ Podmorski čoln je razstrelil na zapadni obali Anglije poleg tega še dva večja parnika (eden je bil tipa „Franconia“, 18.000 ton) iz srede močno zavarovanega spremstva, skupno okroglo 57.000 ton.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Novi plen podmorskih čolnov.

K.-B. Berlin, 9. avgusta. W.-B. V zavrtnem okolišču okoli Azoren in zapadno od Gibraltarja je bilo vnovič pet večjih parnikov in ena jadernica z okroglo 25.000 brutto-register-tonami potopljenih. Z enim parnikom se je poleg 370 ton drugega tovora tudi kovano zlato angleške vlade v vrednosti pol milijona markov potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

3½ milijona funtov šterlingov izgubljenih.

Amsterdam, 12. avgusta. Parobrodsko društvo Cunard javlja, da je v teku leta 1917 zgubilo skozi nemške podmorske čolne ladje v vrednosti 3½ milijonov funtov šterlingov. S tem je ena tretina njegovega ladjinega parka uničenega.

17.000 brutto-register-ton.

K.-B. Berlin, 12. avgusta. (Uradno). Novi uspehi podmorskih čolnov v Srednjem morju. Štirje oboroženi parniki z skupno 17.000 tonami.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Gospodarske razmere in delo okrajnega zastopa ptujskega.

Vojna je v gospodarskem oziru vse razmere spremenila. To se občuti posebno tudi v ptujskem okraju. Medtem, ko se poklicani slovenski poslanci in ljudski voditelji v teh težavnih časih raje brigajo za „jugoslovantvo“ ter za druge ednake politične sanjarske cilje brezplodne izvršbe, je naša predni okrajni odbor s svojim neumorno delavnim načelnikom gosp. Jožefom Ornig z vsemi močmi deloval nato, da prekorači vse zapreke tega težkega gospodarskega časa in da pomaga kmetskemu ljudstvu ter mu pridobi vse tisto, kar je za naš gospodarski razvitek potrebno. — Res, velike so bile zapreke, katere so se morale v tem oziru prekoračiti in težko je bilo delo, zadostiti v teh časih najhujše vojne vsem strokam umnega in plodonosnega gospodarstva. Vstrajati se je tudi moralo v gospodarskem boju okraja napram kompetentnim vladinim krogom, ki večkrat niso hoteli spoznati, v kakšni meri in kako daleč se lahko okraj izkorišča. Jemali so in jemali ali za nadomestilo se ni več mislilo. V tem oziru je moral zopet vzorni okrajni odbor ptujski priskočiti, da zabra ni in zamaši zredčine, ki so večkrat nastale vsled neopravičnega postopanja vojaških in vladinih krogih. Tako gospodarsko delo je v današnjih vojnih časih jako težavno in zasluzi vsled tega temvečjo zahvalo in priznanje.

Zborovanje okrajnega odbora dne 9. avg. 1918.

Navzoči: Predsednik okrajni načelnik in župan mesta Ptuj, gosp. Jos. Ornig in

slednji gospodje člani okrajnega zastopa ptujskega in sicer: Anton Merkus, Jakob Schampa, Franz Schosters, Maks baron v. Kübeck, Franz v. Hellin, dr. Sikstus vitez v. Fichtena, Otto Schwarschnigg, Johann Kasper, Karl Sima, Andreas Windisch, Josef Sawetz, Leopold Slawitsch, Johann Steudte, Simon Mlaker, Franz Hiltischer, Jos. Topolovetz, Michael Brenčič, Filipp Maučič, Johan Turkusch, Johan Grahar, Johann Versič in zastopnik vlade c. kr. okrajni komisar dr. Alfons Wesseli.

Predsednik: okrajni načelnik in župan Josef Ornig otvori sejo, pozdravi navzoče člane okrajnega zastopa kakor tudi zastopnika c. kr. okrajnega glavarstva Ptuj g. dr. Wesseli in potrdi sklepčnost zborovanja ter izraža ganljive besede zahvale in priznanja žalibog prezgodaj umrlemu članu okrajnega odbora gos. Maksu Straschill, opisuje v kratkih besedah njegovo neumorno delovanje in zasluge, ki si jih stekel skozi 18 let kot član za ptujski okraj, kakor tudi blagovito 25letno delavnost kot občinski zastopnik na Bregu pri Ptuj.

Vse te ganjive besede poslušali so navzoči v znak žalosti in globokega spoštovanja stoje.

Nato je podal predsednik kratko poročilo o delovanju okrajnega odbora v preteklem letu, v katerem se je na okrajnih cestah okrog 15 lesenih mostov popravilo ter uporabilo tupatam čez 423 cementnih cevi in odstranilo zdrčeno in posip na bregu Vareja.